

lig tænke sig Kommuner, hvor der var mange Nybyggere, idet Fæstejorderne først for kort Tid siden vare overgaaede til Selveieendom, og hvor Nybyggernes Antal som Følge deraf kunde være lige saa stort som de ældre Beboeres i Kommunen. Som Følge heraf vilde en Mængde af disse fmaa Jordbrugere kunne trænge til Laan, men naar Sogneraadene skulde garantere for Laanene, og disse Mænd paa Grund af deres mindre Skatteydelse ikke havde stor Indflydelse i Sogneraadet, vilde Følgen jo blive den, at Sogneraadet ikke vilde anbefale eller i alt Fald være meget forsigtig med at anbefale disse Laan. Paa den anden Side kunde man tænke sig, at der kun var saa saadanne Nybyggere i en Kommune, idet den overveiende Del var Gaardmand, og da vilde det ikke være saa vanstelig for Kommunerne at garantere disse Laan. Nu kunde det ærede Medlem jo sige, at vi saa maasse ikke behøvede at gaa den Vej, som Arbejdscommissionen har anvist, men at vi derimod kunde oprette saadanne Kreditforeninger, som Regjeringen har foreslaaet, hvor Folk altsaa kunde faae Laan til et vist Beløb, og at Kommunerne saa skulde garantere for Laanene. Kommunerne skulde altsaa ikke have nogen Indflydelse paa, hvem der skulde have Laanene. Men da betækker jeg Sogneraadene for den Selvstyrelse, de ville faae derved, at en privat Institution bestemmer, hvem der skal have Laan, medens Kommunerne skulde garantere for dem. Dette Princip af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds er jeg saaledes en bestemt Modstander af. Jeg tror, at det vilde udføre mange praktiske Vansteligheder, og at der, naar det blev sat ind i Loven, neppe vilde falde mange Laan paa de Egne, hvor der er virkelig Trang til dem. Jeg vil altsaa fraraade, at vi skulle saa vidtgaende Betingelser, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds har stillet. Jeg tror, at, dersom de blive indsatte, faae vi ingen Lov ud. Det ærede Medlem har ganske vist sagt, at han vilde være meget imødekommende, men jeg tror rigtignok, at de Betingelser, han har stillet, vilde bringe Loven til at strande. — Det ærede Medlem for Sørs Amts 2den Valgkreds (Alberti) udtalte sig i sit modsat Retning. Han mente, at man var ikke gaaet nær vidt nok med Hensyn til Statsgarantien, og at Lovforslaget i det Hele maatte undergaa store Forbedringer for at være anvendeligt. Han vilde saaledes have fastslaaet, at Bestyrrelserne for disse Kreditforeninger skulde være forpligtede til at give Laan lige til Halvdelen af Burderingssummen og altsaa ikke have Lov til at rette sig efter de forhaandenværende Forhold; men jeg tror, at det vilde være meget vigtigt at binde Bestyrrelserne saaledes. Jeg tror, at de Statuter, som oprettes efter denne Lov, sandsynligvis vilde komme til at indeholde, at ved saadanne Eiendomme, hvor Bygningernes Assurance

eller Lagationsværdi overstiger Jordernes Værdi, bør der neppe gaas til Halvdelen. Jeg tror, at man maa opstille en saadan Forskjel, og jeg vilde anse det for meget farligt i dette Punkt at følge det ærede Medlem for Sørs Amts 2den Valgkreds. Det ærede Medlem gik endnu videre og opstillede Ting, som jeg ogsaa tror vilde vanskeliggjøre Lovens Fremme, idet han vilde have, at Loven skulde bestemme, at mulige Arvesæstefgifter ikke skulde blive staaende eller staa paa første Prioritet. Det har jeg stor Betænkelighed ved, og jeg tror, at hverken dette eller det andet Thing vil gaa ind paa det. Dertil griber det ind i for mange kontraktmæssige Forhold. Dernæst udtalte det ærede Medlem, at, hvor der var saadanne Arvesæstefgifter, skulde Laanene kunne gaa noget høiere op, nemlig til $\frac{3}{4}$ istedetfor som efter de bestaaende Kreditforeningers Statuter til $\frac{2}{5}$ af Lagationssummen. Jeg indrømmer, at endel kunde tale derfor, idet disse faststaaende Afgifter ikke ere saa farlige som andre Prioriteter, men Prioriteter ere de dog, og betegne som saadanne en Forringelse af Pantet. Jeg tror, at ogsaa en saadan Udbring vilde bringe Lovforslaget til at strande. Jeg antager imidlertid, at der er stor Trang tilstede til en Lov som den foreslaaede, skjøndt det jo ikke er Noget, man bestemt kan paavise med Tal, man maa i saa Henseende gaa efter de Erfaringer, man har gjort i sin egen Kreds eller omkring i Landet, og tilbølgelig ogsaa efter statistiske Oplysninger, og jeg vilde derfor nødig være med til at bevirke, at Lovforslaget skulde strande. Med Hensyn til dette selv kan jeg fatte mig ganske kort, efter at vi have hørt de ærede foregaaende Talere. Jeg har navnlig Betænkelighed ved, at Bestyrrelserne skulle give Laan indtil Halvdelen af Lagationssummen i jordløse Huse; men jeg antager heller ikke, at det skal blive opstillet i selve Lovforslaget, kun i de særlige Statuter, thi jeg indrømmer, at Huse uden Jord i Regelen ere daarligere Pantet, skjøndt der naturligvis kan gives Undtagelser. Jeg skal dernæst udtale, at, for at Loven kan faae den Betydning, som jeg og Mange med mig ønske, at den maa faae, tror jeg, den maa gaa til et høiere Lagationsbeløb. Jeg kunde saaledes ligesom andre foregaaende ærede Talere ønske, at vi istedetfor 2,500 Kr. satte mindst 4,000 Kr., thi det staar klart for mig, at en stor Del af Husene med et Par Skjæpper Hartkorn ellers ikke vilde komme ind under Loven. Jeg kan godt forstaa de Grunde, som have bevæget Regjeringen til at blive staaende derved, men jeg kan dog ikke tænke mig, at Regjeringen egentlig vilde gjøre Vansteligheder ved et Forslag, som satte et høiere Beløb, thi det er soleklart, at Pantet ikke derved forringes, og at Statsgarantien som Følge deraf ikke bliver mindre farefri. Jeg tror heller ikke, at det andet Thing vil stille sig derimod. Det er det Væsentligste, som jeg har at erindre ved Forslaget. Særligt tror jeg, at